

FUŠ – Film u školi Vam predstavlja film

DJEČAK S PLANINE

Ein Film von
XAVIER KOLLER

Nach dem
gleichnamigen Buch-Klassiker
„Schellen-Ursli“
von Selina Chönz und
Alois Carigiet

Schellen & Ursli

© FILMS in cooperation with LA SIBILLA ENTERTAINMENT - production SCHELLEN-URSLI in cooperation with XAVIER KOLLER in: JENKES HARTMANN, ANASTAS SIEGEL, TINA MARIA ZINDEL, LEONARDO NISCHI, MARTIN BAPPELO, SABINE SOPHIA MEYER, JULIA JOGER, LAURIN MICHAEL
introduction STEFAN JACOB & ROBERT KELLER producer GREGOR VON MESSALLI screenplay FRANK GÖLLINGER costumes MONIKA SCHWAB music MARKUS HALLENSTEINER book MARTIN TILLMAN production LINDARD BASTONI script ERICA BELET KOLLER
introduction PATRICK GRASS script CAROLINA DI GIULIO & TUDOR HIRSCHFELD production HILF AND STREIBER in cooperation with: SBC SCHWITZLER JAKOB UND FENKSCHEIN, SBC SSP, BITE, TALENT LAB in cooperation with: BUNDESRAAT FÜR KULTUR, ZÜRCHER FILMSTIFTUNG,
SUISSEMADE, ANTON GRABGÜBELER producer PETER REICHENBACHER in: APC ROBEER, C'HEMS, DITM BUREAU BROOK, LA SIBILLA ENTERTAINMENT and XAVIER KOLLER - www.schellenursli.com

Prosinac 2018

DJEČAK S PLANINE (Schellen Ursli)

OSNOVNE INFORMACIJE

Zemlja i godina proizvodnje: Švicarska, 2015.

Trajanje filma: 104 min

Žanr: drama, pustolovni, obiteljski

Režija: Xavier Koller

Scenarij: Stefan Jäger, Xavier Koller, po knjizi

Uloge: Jonas Hartmann, Peter Jecklin, Julia Jeker, Herbert Leiser, Sarah Sophia Meyer,...

Montaža: Gion-Reto Killias

Glazba: Jan Holzner, Jörg Hüttner, William V. Malpede, Martin Tillman

Zvuk: Killian Cremer, Tobias Fleig, Raoul Grass, Martin Langenbach,...

Kostimografija: Monika Schmid, Laura Pennisi, Catherine Schneider

Šminka: Marc Hollenstein, Nicole Zingg

Vizualni efekti: Mackevision: Stefan Brenner, Jan Burda, Linus Burgardt, Heiko Burkardsmaier, Rouven Dombrowski,...

Produkcija: Anna Maria Fanzun, Aminta Iseppi

Producenti: Peter-Christian Fueter, Peter Reichenbach, Ditti Bürgin-Broo

Distribucija: Discovery

Službena stranica filma: <http://schellenursli.com>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=UcK3pjJH5SE>

Prikladno za uzrast: IV. – VIII. Razred OŠ

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, priroda i društvo, zemljopis, njemački jezik

Teme za raspravu: život u planinama, siromaštvo, životinje, priroda, obitelj, prijateljstvo, hrabrost, tradicionalni običaji, književna adaptacija, zimske avanture, škola

Festivali i nagrade:

- Swiss Film Prize 2016, nagrada za najbolju kameru, Felix von Muralto i nominacija za najbolju izvedbu sporedne uloge, Leonardo Nigro
- Seattle Int'l Children's Film Festival 2016, nagrada za najbolji film
- European FF Libanon 2016
- Luxembourg City Film Festival 2016
- Guadalajara Int'l Film Festival 2016
- Cinemagic Dublin 2016
- Zlín Int'l Film Festival 2016
- Cinekid 2016

- Chicago International Children's Film Festival 2016
- Pula Film Festival 2017

KRATAK SADRŽAJ

Film "Dječak s planine" temeljen je na ilustriranoj knjizi autorice Seline Chönoz i ilustratora Aloisa Carigieta, koja je omiljena među švicarskom djecom. Čak mnoge obitelji i generacije diljem svijeta znaju za ovu pustolovnu priču o prošlosti, ljubavi i poštivanju običaja. Dječak Ursli je povrijeđen jer je nepravедno dobio najmanje zvono za Chalandamarz, festival na kojemu dječaci tjeraju zimu sa glasnim zvoncima. Djeca ga zadirkuju zbog zvona te se Ursli, ponižen i ogorčen, odlučuje na hrabar potez. Učinit će nešto na što se ni odrasli ne bi usudili. Po zimi i hladnoći, ledu i snijegu, noći i magli, Ursli se penje na planinu gdje se nalazi obiteljska vikendica u kojoj je najveće zvono. Penjanje na uspon postaje uzbudljiva avantura, iako se Ursli izlaže mnogim životnim opasnostima. Rano ujutro Ursli hrabro ostvaruje svoj cilj, te svojim povratkom razveseljava ostale stanovnike koji su ga zabrinuto tražili. Slavlje se vraća u selo, a Ursli nosi najveće zvono za Chalandamarz.

REDATELJ

Xavier Koller

Švicarski redatelj i scenarist, rođen 1944. godine u Schwyzu. Nakon tri godine na Dramskoj akademiji u Zurichu, Koller je diplomirao za glumca i redatelja. Sljedećih nekoliko godina proveo je glumeći i režirajući po njemačkim i švicarskim kazalištima. Odigrao je brojne televizijske uloge, režirao reklame, glumio u filmovima, a zatim počeo pisati vlastite scenarije i režirati igrane filmove. Najpoznatiji

je po režiranim filmovima „Squanto: A Warrior's Tale“ (Squanto: Ratnikova priča), pustolovnoj povijesnoj fikciji baziranoj na životnoj priči Squanta te filmu „Journey of Hope“ (Putovanje nade) za kojeg je dobio Oscara za najbolji film na stranom jeziku 1990. godine.

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU

VIŠE O FILMU I ŽANRU

U Alpskim visinama, iznad malog mjesta, živi Ursli sa svojim roditeljima i životinjama te se druži sa Sereinom, najboljom prijateljicom koja ih često posjećuje. Ursli je pravi dječak s planine i ima poseban dar za brigu i razumijevanja životinja. Kada dođe kraj ljeta, Ursli i njegovi roditelji silaze u selo, prevozeći ljetinu kolima. No tijekom putovanja se dogodi iznenadna nesreća i izgube svu ljetinu preko litice. Kako bi preživjeli zimu, sada se moraju nagoditi s neprijateljski nastrojenim, ali bogatim vlasnikom trgovine u selu, što ih dovodi u dug. Ursli se također mora odreći svoje voljene koze zbog Romana, nepristojnog sina vlasnika trgovine. I da stvari postanu još gore, Ursli dobiva najmanje zvono za Chalandamarz te ga ostala djeca ismijavaju. Charlandamarz je planinski ritual u kojem djeca zvone zvonima kako bi otjerala zimu i dočekala proljeće. Ursli konačno odluči preuzeti stvari u svoje ruke, kako bi pomogao roditeljima i pronašao najveće zvono koje je skriveno u kolibi na vrhu planine.

Ovaj film je po svome žanru pustolovni film. **Pustolovni ili avanturistički film (eng. Adventure film) je žanr igranog filma koji obiluje akcijom, potragom i egzotičnim lokacijama.** Blizak je žanru akcijskog filma, no umjesto naglašavanja nasilja i borbi koji se nalaze u akcijskim filmovima, gledatelji pustolovnih filmova se mogu uživjeti u film kroz prikaze putovanja, osvajanja, istraživanja, stvaranja carstava, borbe i situacija koje se suočavaju s glavnim likovima, stvarnim povijesnim likovima ili protagonistima. **Pustolovni filmovi su bili prvenstveno namijenjeni muškoj publici, stvarajući kroz godine velike muške junačke zvijezde.** Ovi hrabri, patriotski ili altruistički junaci često su se borili za njihova uvjerenja, slobodu ili bi nadvladali nepravdu (filmovi poput Indiane Jonesa, Flasha, Robina Hooda itd.). **Moderni pustolovni filmovi, od kojih su neki postali uspješni blockbusteri¹, počeli su prelaziti ove filmske kalupe te osim snalažljivih heroja, dodaju i heroine, ali još uvijek u puno manjoj mjeri** (primjerice postoji mnoštvo Marvelovih i DC-ijevih filmova sa herojima i zasad samo jedan u kojem je glavni ženski lik, heroína, Wonderwoman). Pustolovni film često dijeli poveznice i s ostalim filmskim žanrovima, poput znanstvene fantastike, povijesnog spektakla, komedije, obiteljskog filma i sl. Neki od najpoznatijih pustolovnih filmova su serijali o Indiani Jones, Mumija, Povratak u budućnost, Goonies, Sam u kući, E.T., Medvjedić Paddington itd.

„Dječak s planine“ ima i značajke obiteljskog filma, to je filmski žanr u kojem su djeca među glavnim likovima ili se odnosi na djecu u kontekstu doma i obitelji. Za razliku od dječjih filmova, obiteljski filmovi su, iako slični dječjim, napravljeni s naumom da privuku i širu, opću publiku.

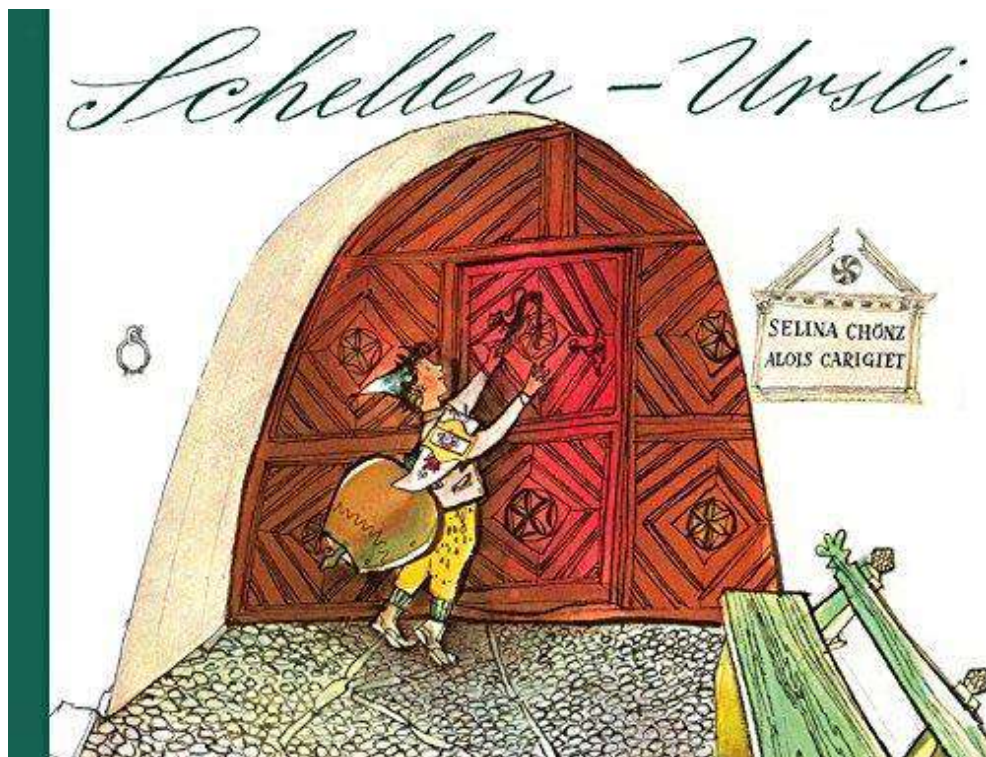

---

¹ Blockbuster označava film ili knjigu koji zbog svoje popularnosti (ranije - dobar je primjer serijal Gospodar prstenova J.R.R. Tolkiena; ili agresivne reklame i kvalitetne produkcije - Titanic Jamesa Camerona) postižu dobar financijski rezultat. (<https://hr.wikipedia.org/wiki/Blockbuster>)

KNJIŽEVNA ADAPTACIJA

„Dječak s planine“ baziran je na najpoznatijoj švicarskoj knjizi za djecu odmah nakon Heidi. Naziv knjige je „A Bell for Ursli“ (Zvono za Urslija), a napisala ju je švicarska spisateljica Seline Chönz (1910. -2000.) i ilustrirao grafički dizajnera Alois Carigiet (1902. -1985.).

Adaptacija književnog djela je prilagodba književnog djela (ili nekih njegovih dijelova) za drugu namjenu. U adaptaciji se djelo pretvara u drugi umjetnički oblik. Književna djela se najčešće adaptiraju u kazališne komade ili filmove. **Filmska adaptacija je prilagodba književnog djela za izvođenje na filmu. Kod filmske adaptacije djelo mora biti preoblikovano kako bi se njegove književne komponente mogle zamijeniti filmskim komponentama.** Svi opisi okoline i vanjski opisi likova pretvaraju se u vizualne elemente filma, monolozi su najčešće prikazani kao akcije bez riječi (iako nekada narator iz knjige može postati narator i u filmu), a dijalozi postaju razgovori u filmu. Filmska verzija književnog djela zapisuje se u scenarij, zbog čega se književno djelo često mora kratiti i preoblikovati kako ne bi bilo previše dugo u svojoj filmskoj formi. **Kao i kod kazališne adaptacije, ni filmska ne smije narušiti dotadašnju vrijednost djela, ne smije mijenjati glavnu temu, karaktere likova, niti ideju književnog djela.**

OBIČAJ CHALANDAMARZ

Chalandamarz je drevna tradicija i festival koji slavi retroromanički govorni dio švicarskog kantona Graubünden. Slavi se početkom ožujka te označava kraj zime i dolazak proljeća. Ime festivala odnosi se na prvi dan ožujka (Marz) te na retroromanski pojam chalanda, koji potječe od latinske riječi calandae, što znači "prvi dan u mjesecu". Chalandamarz datira još od vremena kada je jugoistočna Švicarska (Raetia) bila dio Rimskog Carstva i stoga je tradicija vjerojatno starija od kršćanstva, a neki zapisi govore da je čak starija i od Rimskog Carstva. Chalandamarz se još uvijek slavi u dolini Engadina, Val Müstair, dolini Oberhalbstein i dolini Albula. To je poganski festival, a cilj je obilježiti početak nove godine u proljeće, kako bi se otjerali zli duhovi zime i probudili dobri duhovi proljeća. Duhovi zime su navodno uznemireni bukom koja dolazi od velikih starih zvona, bičeva i pjevanja. Početkom ožujka, a često i ranije, dječaci paradiraju oko glavnih seoskih fontana, hodaju od kuće do kuće sa zvonima i pjevaju pjesme Chalandamarza te skupljaju hranu i novac za zajedničku gozbu i školsko putovanje. U skladu s tradicijom ova procesija u nekim selima obuhvaća samo dječake (na primjer u Zuozu i Samedanu). Djevojčice po tradiciji ne sudjeluju u ovome, ali u nekim selima one nose košare i prikupljaju novac, dok u nekim selima nose i zvona. U večernjim satima, 1. ožujka često se održava plesna zabava. Protokl dječaka na Chalandamarzu često vode najstariji dječaci koji sljedeće godine završavaju školu. Poznati su pod nazivom Patruni (što znači "majstori" na retroromanskom).

Scene iz filma

Fotografije sa festivala Chalandamarz

Više fotografija s ove manifestacije možete pogledati na: <http://www.lebendige-traditionen.ch/traditionen/00088/index.html?lang=en>

Prisjetite se što znate o hrvatskom običaju, sličnom Chalandamarzu, Halubajskim zvončarima. U zapadnom dijelu Kastavštine u okolici Rijeke sačuvani su jedinstveni narodni običaji - zvončari, čije porijeklo seže u prapovijest. Vezani su za stočarske krajeve, što pokazuje i njihova oprema, a prvobitna im je zadaća bila tjeranje zlih duhova zime i poticanje novog proljetnog ciklusa.

PITANJA I ZADACI ZA UČENIKE/CE

Film otvara razne teme za razgovor poput života u Alpama, siromaštva, životinja, prirode, obitelji, prijateljstva, hrabrosti, tradicionalnih običaja, zimske avanture, škole, književne adaptacije, pustolovnog filma. Nakon projekcije filma i kratke emocionalne stanke, učenike/ce treba upitati kako ih se dojmio film, što im se svidjelo u filmu, da li bi ga preporučili svojim prijateljima i prijateljicama i zašto. Nakon što iznesu svoje doživljaje, u razredu bi uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja, s time da zadatke, pitanja i teme koje nameće ovaj film, nastavnici/e trebaju prilagoditi dobi učenika.

- Gdje se odvija radnja filma? Pokažite zemlju na zemljopisnoj karti.
- Kakva je klima na tom području?
- Kojim jezikom govore likovi u filmu?
- Zašto je ovaj film pustolovni? Što je karakteristično za pustolovni film?
- Gledate li pustolovne filmove? Navedite neke koje znate ili koji su vam omiljeni.
- Koji je vaš omiljeni filmski žanr?
- Što je filmska adaptacija?
- Tko je glavni lik filma? Što ga čini junakom?
- Čime se bave Urslijevi roditelji?
- Kakva nezgoda se dogodi na početku filma i kako utječe na ostatak radnje?
- Tko je Urslijev najbolji prijatelj ili prijateljica?
- Okarakterizirajte Urslija.
- Kakav je Roman? A njegov otac? Potkrijepite njihove osobine primjerom iz filma.
- Tko je pozitivan, a tko negativan lik u filmu?
- Na koliko dijelova možemo podijeliti filmsku priču? Koji su prijelomni trenuci u ovom filmu?
- Kako film završava? Je li vam se svidio kraj ili ste očekivali drugačiji završetak?
- Jeste li već gledali neki dječji ili obiteljski film ili čitali knjigu u kojoj je radnja smještena u Alpama ili sa sličnim načinom života aktera?
- Što je Chandalarz? Opišite običaj. Zna li neki sličan običaj u Hrvatskoj?

IZVORI:

- <https://www.imdb.com/title/tt4136636/?ref =nv sr 1>
- <https://www.arrimedia.de/international/current-highlights/detail-projects/little-mountain-boy/>
- <https://www.swissnexboston.org/event/two-films-heidi-and-the-little-mountain-boy/>
- <https://www.cinemaslock.com/movies/the-little-mountain-boy-2015>
- <http://www.reelfunfilmfest.com/2017/little-mountain-boy/>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Chalandamarz>
- <http://www.lebendige-traditionen.ch/traditionen/00088/index.html?lang=en>
- <https://www.filmsite.org/adventurefilms.html>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Children%27s_film
- <http://www.halubajski-zvoncari.com/>

Rezervacije termina i dodatne informacije:

Marina Majetić, koordinatorica FUŠ-a

099 493 8354 / fus@kinovalli.net

Filmska ponuda i dodatne informacije:

Tanja Miličić, voditeljica Kina Valli

052 222 703 / info@kinovalli.net

Edukativni materijali: Tamara Zec

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika/ica, učitelja/ica i profesora/ica. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net.

Pula Film Festival

www.pulafilmfestival.hr

KINO Valli'

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

European Children's
Film Association
Association Européenne du Cinéma
pour l'Enfance et la Jeunesse

